

Årsrapport 2008

Stortingets administrasjon

Forord

Årsrapporten fra Stortingets administrasjon er en årlig redegjørelse til Stortingets presidentskap om administrasjonens virksomhet i året som gikk.

Administrasjonens viktigste oppgave er å legge forholdene best mulig til rette for at stortingsrepresentantene skal kunne utføre sine verv. I tillegg kommer en utstrakt formidlingsvirksomhet overfor publikum, offentlige instanser og omverdenen.

Første del av rapporten beskriver hendelser og resultater som er spesielle for året som gikk. Siste del dokumenterer den løpende virksomheten ved hjelp av tall og grafiske fremstillinger.

I 2008 var Stortingets internasjonale virksomhet meget omfattende. Året avsluttet også informasjons- og IKT-strategien for 2005–2008, med gode resultater. Bedre informasjon til publikum om den parlamentariske saksbehandlingen og Stortingets virksomhet hadde høyest prioritet i perioden. I 2008 ble dessuten alle PCer skiftet ut og opplæring i Windows Vista gitt til alle representanter og ansatte. I årene fremover vil det være en høyt prioritert oppgave å forbedre støttesystemene som stortingsrepresentantene benytter i det parlamentariske arbeidet. Det er nedfelt i den nye planen for Stortingets informasjons- og teknologistrategi 2009–2012, som ble vedtatt av presidentskapet i 2008.

Administrasjonens totale virksomhet har en veldig spennvidde. Denne redegjørelsen gir en forenklet oversikt over de mange oppgavene som daglig løses av organisasjonens dyktige og engasjerte medarbeidere.

Stortingets administrasjon, mars 2009

Hans Brattestål

Innhold

Den parlamentariske saksbehandlingen	4
Internasjonal virksomhet.....	5
Annen utadrettet virksomhet.....	11
Intern virksomhet.....	14
IKT og informasjonsflyt.....	18
Bygninger og teknisk drift	21
Tall som taler	23
Alfabetisk oversikt over Tall som taler	34

Den parlamentariske saksbehandlingen

Vårsesjonen

Noen av temaene Stortinget behandlet i vårsesjonen var diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, klimapolitikk, plan- og bygningsloven, vassdragsreguleringsloven, ekteskapsloven, DNA-etterforskningsregister, staten og Den norske kirke, lokalisering og organisering av veterinærhøgskolen, hovedstadsmelding, arbeidsinnvandring, utnevnelsen av nytt barneombud, legemangelen ved de norske styrker i Afghanistan, anmeldelse av tre høyesterettsdommere i anledning Fritz Moen-saken, terrorangrepet på hotell Serena i Kabul, diverse grunnlovsforslag, forvaltning av kongekrabbe, Oslopakke 3 trinn 1, kvinners rettigheter og likestilling i utviklingspolitikken.

Regjeringsmedlemmer holdt redegjørelser om Norges bidrag i Afghanistan, utenrikspolitikken, viktige EU- og EØS-saker og den økonomiske situasjonen ved landets helseforetak.

Grunnlovsforslag

Forslag til endring av Grunnloven kan, som det er bestemt i § 112 i Grunnloven, fremmes på første, annet eller tredje storting i en periode for så å bli behandlet på første, annet eller tredje storting i neste periode. Dette innebærer at de fleste forslag til endring av Grunnloven blir fremmet sent i det tredje storting i perioden. Slik var det også i inneværende periode, og Stortinget har nå 25 forslag til endring av Grunnloven liggende til behandling i neste stortingsperiode.

Kongen, dronningen og kronprinsen kommer til Stortingets åpning 2. oktober 2008. Foto: John Greiner Olsen.

Komitéstrukturen

Stortingets presidentskap nedsatte et utvalg som består av en representant fra hver partigruppe og med Stortingets president som leder, til å vurdere komitéstrukturen. Utvalget skal arbeide med sikte på at eventuelle endringer kan iverksettes for det Stortinget som trer sammen etter valget i 2009.

Register for økonomiske interesser

Stortinget endret reglene for registeret for representantenes økonomiske interesser og forretningsordenen, slik at registrering nå skal være obligatorisk, med virkning fra 1. oktober 2009.

Stortingssalen

Det ble iverksatt et prosjekt som innebærer modernisering og en viss utvidelse av den teknologien som er knyttet til møteavviklingen i stortingssalen. Planen er at det nye anlegget skal kunne tas i bruk fra 1. oktober 2010.

Om gjennomføringen av Stortingets Europaarbeid

Som ledd i oppfølgingen av Stortingets uttrykte målsetting om større og tidligere engasjement i europaarbeidet ble det etablert en EU/EØS koordineringsgruppe i Stortingets administrasjon, med medarbeidere fra Stortingsbiblioteket, Utredningsseksjonen og Internasjonalt sekretariat. Koordineringsgruppen utarbeider en informasjonspakke i forkant av Europautvalgets faste møter med kommentarer, analyser, statusblad og annen relevant bakgrunnsinformasjon. Gruppen utgir ukentlige nyhetsbrev og har etablert en EU/EØS-side på intranettet med lenker til informasjon som er relevant for arbeidet i Stortinget. Nettsiden oppdateres fortløpende. Tilbakemeldingene har vært svært positive. Utfordringen fremover blir å sørge for tilstrekkelig med kompetente ressurser.

Høstsesjonen

Budsjettbehandlingen preget som vanlig Stortingets høstsesjon. Av andre saker som ble behandlet, kan nevnes grasrotandel til foreninger og lag ved pengespill, formålsparagraf for barnehager, tiltak knyttet til finanskrisen, samfunnssikkerhet, kriminalisering av kjøp av seksuelle tjenester, språkmelding, kvalitet i skolen, Terra-saken, sykehotell ved Radiumhospitalet, lov om utvalget for gjennomgang av stortingspensjoner, nedrustning og ikke-spredning og Konvensjonen om klaseammunisjon.

Besøksvirksomheten

Internasjonale besøk og reiser

Stortinget mottok i 2008 et stort antall utenlandske gjester. Parlamentspresidentene fra Danmark, Slovakia og Montenegro avla offisielle besøk i Norge. Utover dette mottok Stortinget en rekke delegasjoner, herunder fra Storbritannia, Danmark, USA og Thailand. Fra Russland hadde man besøk av delegasjoner både fra Statsdumaen og fra Føderasjonsrådet. Også en delegasjon av kvinnelige parlamentarikere fra Iran var på besøk. Stortinget organiserte i den forbindelse et seminar om kvinner og menneskerettigheter.

Stortingspresidenten var i løpet av 2008 på offisielle besøk i Slovenia, Bulgaria, Russland, Tyskland, Serbia og Kroatia. Under flere av disse besøkene deltok bredt sammensatte delegasjoner fra Stortinget, der alle politiske partier var representert.

I mai 2008 deltok stortingspresidenten på åpningen av Trygve Lies fredssenter i New York. Det årlige møtet mellom stortingspresidenten og hans nordiske og baltiske kolleger fant sted i Latvia i august måned.

Odelstingets visepresident Olav Gunnar Ballo ledet i november en bredt sammensatt delegasjon på besøk til Kina og Tibet. Hensikten med besøket var å lære mer om forholdene der. Besøket omfattet møter med Folkekongressen, utenriksdepartementet i Beijing

og et feltbesøk til Tibet Autonome Region. I Tibet møtte delegasjonen lokale myndigheter i Lhasa, og de besøkte blant annet Tibet University, et tibetansk sykehus, Jokhang-tempelet og Potala-palasset.

Stortingets presidentskap inviteres til en rekke årvisse arrangementer. Lagtingets president Carl I. Hagen representerte Stortinget under det årlige 17. mai-arrangementet i Chicago og under Tynwald-seremonien på Isle of Man.

Praksisen med at stortingsrepresentanter inngår i den norske regjeringsdelegasjonen til enkelte internasjonale konferanser, ble videreført. Høsten 2008 inngikk således to grupper stortingsrepresentanter i den norske delegasjonen til FNs Generalforsamling. Videre deltok stortingsrepresentanter under FAO-toppmøtet i Roma, UNCTADs møte i Accra og i en rekke andre internasjonale møter.

Internasjonal valgobservasjon er et viktig virkemiddel for å støtte demokratisering og for å sikre frie og rettfærdige valg. Stortingsrepresentanter deltar jevnlig som valgobservatører på oppdrag fra internasjonale parlamentarikerforsamlinger og etter invitasjon fra landet der valget finner sted. I 2008 var Stortinget representert under valgene i Russland, Aserbajdsjan, Hviterussland, Armenia, Georgia og USA.

Til venstre: Møte med de norske hopperne i Planica, fra stortingspresidentens offisielle besøk i Slovenia. Foto: Ingrid Mollestad. Til høyre: Stortingspresidenten og parlamentariske ledere møter pressen i den norske ambassaden under stortingspresidentens offisielle besøk i Moskva. Foto: Merethe Elvestad.

Odelstingets visepresident Olav Gunnar Ballo og pressesjefen i kinesisk UD foran Potala-palasset i Lhasa, Tibet. Foto: Merethe Elvestad.

Faste internasjonale delegasjoner

Nordisk Råd

I 2008 hadde Finland formannskapet i Nordisk Råd, med tidligere utenriksminister Erkki Tuomioja som president. Arbeidet var blant annet konsentrert om klima og miljø, globalisering samt et Norden uten grensehindringer.

Nordisk Råds utvalg har fire faste møter pr. år, og ett av møtene holdes samtidig med den årlige Nordisk Råds sesjon. Nordisk Råd hadde møter i Stockholm i januar, i Stavanger i april og i Reykjavik i september.

Nordisk Råds 60. sesjon ble holdt i Helsinki i oktober. Opplegget med et "Nordisk toppmøte" hvor regjerings- og opposisjonsledere fra hele Norden deltok, ble ført videre. Temaet for debatten under sesjonen var "Globaliseringen, finanskrisen og den nordiske velferdsmodellen".

I Nordisk Råds Arbeidsprogram for 2008 "Att möta förändringar" ble det særskilt lagt vekt på klima og miljø, Norden som et sentrum for innovasjon og konkurransekraft, Norden og det regionale samarbeid

samt Nordens velferdssamfunn. Nordisk Råds fem fagutvalg konsentrerte seg om et fåtall saker for derved å forbedre effektiviteten og skape en tydeligere profil i den voksende mengden av aktører og initiativ i regionen.

Sverige hadde formannskapet i Nordisk Ministerråd i 2008 med programmet "Kraftsamling". Delegasjonen har hatt et godt samarbeid med den norske minister for nordisk samarbeid, statsråd Heidi Grande Røys.

Den norske delegasjonen til Nordisk råd

Den norske delegasjonen til Nordisk Råd ble i 2008 ledet av Berit Brørby. Inge Lønning var nestleder.

Etter initiativ fra den norske delegasjonen til Nordisk Råd sendte Stortingets president brev til flere fagkomiteer i Stortinget hvor det ble vist til at arbeidet i Nordisk Råd skal forankres best mulig i parlamentene og i fagkomiteene, samtidig som det arbeid som gjøres i de nasjonale fagkomiteene bør gjenspeiles i Nordisk Råds fagutvalg. De nasjonale komiteene ble også bedt om å være oppmerksom på relevante deler av det svenske formannskapsprogrammet i Nordisk Ministerråd for 2008.

Delegasjonen har de siste par år arbeidet aktivt med å fjerne nordiske grensehindringer. I dette arbeidet er en bedre nordisk koordinering ved utarbeidelse av nytt regelverk viktig for å hindre at de nordiske land innfører nye grensehindringer gjennom lovgivning. Delegasjonen har derfor oppfordret alle departementer om at saker som fremlegges for Stortinget, skal inneholde en redegjørelse for konsekvensene på grensehinderområdet. De nordiske lands regjeringer har utsett en særskilt koordinator som skal sørge for å få fjernet unødige hindringer mellom de nordiske land og sørge for at ikke nye hindringer blir etablert.

NATO	=	North Atlantic Treaty Organisation
OSSE	=	Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa
VEU	=	Den vesteuropeiske union
IPU	=	Den interparlamentariske union
EFTA	=	European Free Trade Association
EØS	=	Det europeiske økonomiske samarbeidsområde

NATOs parlamentarikerforsamling

NATOs ISAF-operasjon spesielt, og det internasjonale engasjementet i Afghanistan generelt, hørte også i 2008 til de viktigste temaene som ble diskutert under parlamentarikerforsamlingens to sesjoner i Berlin og Valencia. Forsamlingen uttrykte uro over sikkerhetssituasjonen i landet, underskuddet på ressurser som begrenset den internasjonale innsatsen samt de nasjonale begrensningene (caveats) som flere medlemsland la på bruken av sine styrker. Den oppfordret medlemslandene til i større grad å kanalisere bistanden gjennom afghanske myndigheter med sikte på å øke den folkelige oppslutningen om regimet i Kabul. Innsats for å styrke lokale myndigheter, trening av de afghanske sikkerhetsstyrkene og bekjempelse av korrupsjon og narkotikahandel var sentrale komponenter for at alliansen og det internasjonale samfunnet skulle lykkes i Afghanistan. Videre la parlamentarikerforsamlingen vekt på behovet for styrket samarbeid mellom Afghanistan og Pakistan for å øke den regionale stabiliteten.

Ved siden av ISAF-operasjonen var krigen mellom Russland og Georgia i august, NATOs forhold til Russland og spørsmålet om georgisk medlemskap blant de viktigste problemstillingene i 2008. Parlamentarikerforsamlingen ønsket fortsatt dialog med russiske parlamentarikere, men med begrensninger i forhold til tidligere praksis. Forsamlingen uttrykte dyp bekymring for Russlands maktbruk i Georgia, og den ga på generelt grunnlag også uttrykk for bekymring for at Russland ville kunne bruke sine energiforsyninger som politisk våpen overfor naboland. Spørsmålet om georgisk MAP-status (Membership Action Plan) og fremtidig NATO-medlemskap var gjenstand for bred debatt under høstsesjonen i Valencia. På bakgrunn av et resolusjonsforslag utarbeidet av stortingsrepresentant og visepresident i forsamlingen, Jan Petersen, samlet et flertall av parlamentarikerne seg om en formulering om å henstille til NATO å innvilge MAP-status for Georgia.

NATOs parlamentarikerforsamling satte i 2008 i gang arbeidet med innspill til nytt strategisk konsept for NATO-alliansen. Arbeidet ble ledet av visepresident Jan Petersen, som konsulterte de enkelte komiteene både under sesjonen i Berlin og i Valencia. Etter planen skal et endelig forslag vedtas våren 2009 i tilknytning til markeringen av alliansens 60-årsjubileum.

Stortingsrepresentant Sverre Myrli la under høstsesjonen frem en rapport om ikke-medlemslands bidrag til NATOs operasjoner. Rapporten hadde spesiell vekt på australske, svenske og finske bidrag og høstet positiv respons.

Europarådets parlamentarikerforsamling

De fire hovedsesjonene i Europarådets parlamentarikerforsamling fant alle sted i Strasbourg. Barn og kvinners rettigheter, ytringsfrihet, innvandrernes situasjon og politisk ekstremisme i Europa var blant de temaene som sto på dagsordenen. Også utviklingen i bl.a. Russland, Serbia, Tyrkia, Aserbajdsjan og Kosovo ble debattert. Forsamlingen videreførte også diskusjonen om reform av den europeiske menneskerettighetsdomstolen og ikrafttredelse av protokoll 14. Den spente situasjonen mellom Georgia og Russland ble et hovedtema under høstsesjonen og preget forsamlingens arbeid inn i 2009. Europarådets parlamentarikerforsamling avholdt i juni en heldagsdebatt om demokratiets stilling i Europa.

*Irlands president Mary McAleese besøkte Stortinget i oktober 2008.
Foto: Thomas Fraser.*

Den norske delegasjonen tok aktiv del i en rekke debatter, blant annet om demokratiutvikling og menneskerettigheter, Russland/Georgia-konflikten, vold mot kvinner, tilgang til trygg og lovlig abort, politisk ekstremisme, beskyttelse av miljøet i Arktis, situasjonen i Kososvo og biomedisin.

Delegasjonsleder Per-Kristian Foss var som en av forsamlingens visepresidenter særlig aktiv. Delegasjonens medlemmer deltok i løpet av året i valgobservasjoner samt en rekke komitémøter i tillegg til hovedsesjonene.

OSSEs parlamentarikerforsamling

Hovedsesjonen fant sted i Astana under overskriften "Transparens i OSSE". Parlamentarikerforsamlingen understreket viktigheten av å sette i verk inngåtte forpliktelser. Behovet for mer åpenhet i OSSE ble understreket. Videre ble regjeringene bedt om å bruke parlamentarikerforsamlingen mer aktivt for å fremme demokrati. Også en rekke andre temaer ble diskutert. Slutterklæringen omfatter for eksempel en sterk henstilling om at alle land ratifiserer Kyoto-protokollen og tar konkrete skritt for å redusere trusselen som følger av globale klimaendringer. Det tas også til orde for at alle OSSE-medlemmer så snart som mulig tiltrer Konvensjonen om klaseammunisjon. João Soares fra Portugal ble valgt som forsamlingens president.

Under vintermøtet i Wien i februar sto debattene om Kosovo, sikkerhetsaspekter relatert til nasjonale minoriteter, missilforsvar og CFE-avtalen sentralt. Den norske delegasjonen annonserte på møtet at Stortinget kan påta seg vertskapsrollen for hovedsesjonen i 2010, noe som vekket stor anerkjennelse. Høstmøtet fant sted i Toronto i september og rettet søkelyset mot handel, migrasjon og sikkerhet. Konflikten mellom Russland og Georgia ble debattert i en egen sesjon og fikk mye oppmerksomhet og engasjement. Det var bred enighet om at OSSE er godt posisjonert for å kunne spille en konstruktiv rolle i slike konflikter. Medlemmer av den norske delegasjonen deltok i valgobservasjon i Armenia, Georgia og USA.

VEUs parlamentarikerforsamling

Selv om Norge kun er assosiert medlem av VEUs parlamentarikerforsamling, deltok den norske delegasjonen meget aktivt både under sesjonene

og i de øvrige møtene. Delegasjonsleder Odd Einar Dørum var medrapportør til rapporten "Europe's Northern Security Dimension" som ble fremlagt under høstsjesjonen i Paris. I forbindelse med fremleggelsen holdt statssekretær i Utenriksdepartementet, Elisabeth Walaas, en presentasjon av norsk politikk i nordområdene med spesiell vekt på samarbeidet i Arktisk Råd. Både rapporten og debatten etter Walaas' presentasjon viste en sterk interesse for nordområdene og Arktis blant VEU-parlamentarikerne.

Under vårsesjonens debatt om den politiske utviklingen i Pakistan og Afghanistan holdt stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg et innlegg om internt fordrevnes situasjon i regionen og ringvirkningene dette har for flyktningstrømmer til og integrering i Europa. Delegasjonsleder Dørum markerte seg også som en aktiv debattant under høstsjesjonens diskusjon om "Cyber Defence" med vekt på Norges erfaringer på feltet.

Sentrale problemstillinger i 2008 var ellers videreutviklingen av den europeiske sikkerhetsstrategien, utviklingen på Balkan, EUs militæroperasjoner samt ulike aspekter ved russisk forsvars- og sikkerhetspolitikk. Høstsjesjonen falt sammen med 10-årsjubileet for den fransk-britiske St. Malo-erklæringen, og man diskuterte ulike sider ved EUs felles sikkerhets- og forsvarspolitik (ESDP). Forsamlingen ga sin fulle støtte til EUs videre satsing på så vel militære som sivile operasjoner innen rammen av ESDP.

Forholdet til Russland og situasjonen i Georgia sto høyt på dagsordenen i etterkant av den russisk-georgiske konflikten i august, og dette var også et hovedanliggende under høstsjesjonen i Paris i desember. I sine konklusjoner oppfordret parlamentarikerforsamlingen begge parter til å gjøre alt for å finne varige løsninger, og å legge til rette for at EUs observatører fikk utført sitt mandat. Forsamlingen understreket at både NATO og EU måtte opprettholde dialogen med Russland, samtidig som det må stilles klare krav. EU måtte videreutvikle sitt østlige partnerskap også med sikte på økt stabilitet i Kaukasus, og arbeide videre i samarbeid med NATO, OSSE, Russland og USA om en fornyet sikkerhetsarkitektur i Europa, forankret i eksisterende rammeverk. Endelig ble behovet for utviklingen av en overordnet europeisk energipolitikk understreket.

IPU (Den interparlamentariske union)

IPUs hovedmøte for 2008 fant sted i Cape Town. Temaet for generaldebatten var fattigdomsbekjempelse. Forsamlingen vedtok hovedresolusjoner om parlamentenes rolle når det gjelder avveiningen mellom nasjonal sikkerhet, menneskelig sikkerhet og trusler mot demokratiet, parlamentarisk kontroll over statens politikk for utviklingsbistand og arbeidsmigrasjon, menneskehandel, fremmedfrykt og menneskerettigheter. Det ble bestemt at årets hasteresolusjon skulle gjelde humanitære forhold i konfliktområder, særlig konflikten mellom Israel og palestinerne. I resolusjonen uttrykkes støtte til palestineres rett til selvbestemmelse, og det tas til orde for en opphevelse av blokaden av Gazastripen. Det fant også sted en omfattende debatt om De palestinske selvstyremyndighetene skulle tas opp som medlem i IPU. Også situasjonen i Zimbabwe ble behandlet, og det ble vedtatt en erklæring hvor det uttrykkes stor bekymring for valgprosessen i landet.

Komiteen for FN-saker, i første rekke dens rådgivende gruppe, holdt et høyt aktivitetsnivå gjennom hele året. Gruppen ledes av Finn Martin Vallersnes og har i 2008 spesielt tatt for seg FN-reform: hvordan arbeidet med å få FN til å "levere som én" på landnivå kan påskyndes, og hvordan parlamentene kan støtte opp under dette. Det ble i september gjennomført et feltbesøk til Tanzania, og gruppens konklusjoner og anbefalinger ble framlagt på IPU's høstmøte i Genève i oktober. I sin rapport, som ble meget godt mottatt, tar gruppen bl.a. til orde for større involvering fra nasjonale parlamenter i gjennomføringen av FN-reform og bruk av utviklingsbistand.

Høstmøtet hadde hovedvekt på ikke-spredning av atomvåpen, klimaendringer, ytringsfrihet og finanskrisen. Palestinas parlament ble tatt opp som fullt medlem. Theo-Ben Gurirab fra Namibia ble valgt til IPU's nye president.

Parlamentarikerdelegasjonen til EFTA og EØS

Det ble gjennomført seks møter i EFTA/EØS-parlamentarikerkomiteene (seks norske medlemmer samt varamedlemmer) i 2008. I tilknytting til disse har det vært avholdt to fellesmøter med Europaparlamentets delegasjon til EØS samt to møter med EFTA-ministre.

Videre ble det gjennomført to komitéreiser til henholdsvis India og Færøyene. Norske medlemmer av EFTA/EØS-parlamentarikerkomiteene har videre deltatt som observatører på parlamentarikerkonferanse om WTO. Endelig har det vært avholdt to konferanser om henholdsvis marine spørsmål og klimaendringer (Brussel) samt om frihandel og energi/klimaspørsmål (Bergen).

Resolusjonstema i 2008 var blant annet forsknings- og utdanningsspørsmål, helsepolitikk, EØS-rapporten for foregående år, gjennomføring av EØS-regelverk, energi og klima, fremtidige perspektiver på EØS-avtalen og samarbeidet.

Delegasjonen for forbindelser med Europaparlamentet

Det avholdes ett årlig møte i den bilaterale komiteen for kontakter med Europaparlamentet, vekselvis i Norge og i et EU-land. Tema for møtene er utenrikspolitiske spørsmål av interesse for både Norge og EU, herunder nordområdene, arktisk samarbeid, Norges forbindelser med EU, EU/EØS-utvidelsen, EUs naboskapspolitikk, miljø- og klimapolitikk, sjøfarts- og fiskeripolitikk mv. Den norske delegasjonen består av 12 medlemmer, alle fra utenrikskomiteen.

Av praktiske grunner ble det ikke avholdt noe møte i 2008. Neste møte vil finne sted i Brussel våren 2009.

Vinneren av Nobels fredspris 2008, Martti Ahtisaari, besøkte Stortinget i desember 2008. Her sammen med stortingspresident Torbjørn Jagland.
Foto: Lars Henie Barstad

Annen internasjonal virksomhet

Nordisk Råds delegasjon koordinerer også det parlamentariske samarbeid om Arktis, Barentsområdet, Østersjøområdet og Vestnorden. Et viktig element i dette arbeidet er Partnerskapet for den nordlige dimensjon som er inngått mellom Russland, Island, Norge og EU. Det første parlamentariske forum for den nordlige dimensjon ble holdt i Brussel i februar 2009.

Barents-parlamentarisk samarbeid

Delegasjonsleder Berit Brørby, som er koordinator for Barents parlamentarikersamarbeid, hadde møter i både Moskva og Oslo med representanter for Russlands parlament om bl.a. den fjerde Barents parlamentarikerkonferanse, som planlegges holdt i Syktyvkar, Russland, våren 2009.

Arktisk parlamentarisk samarbeid

Den åttende arktiske parlamentarikerkonferansen fant sted i Fairbanks, Alaska, 12. – 14. august 2008. Den norske delegasjonen til møtet ble ledet av Hill-Marta Solberg. Temaer på konferansen var bl.a. tilpasning til klimaendringer, helseutfordringer i arktiske områder, maritim sikkerhet og utvikling av alternative energikilder. I tillegg var det internasjonale regelverket som berører Arktis et viktig tema i det arktiske parlamentarikersamarbeidet i 2008.

Den arktiske parlamentariske samarbeidskomité er motstykket til regjeringssamarbeidet i Arktisk Råd, der Norge har formannskapet frem til slutten av april 2009. Stortinget har ett medlem og en suppleant i komiteen. Hill-Marta Solberg har vært Stortingets representant og leder av komiteen. Siden 2006 har sekretariatsfunksjonen for komiteen ligget i Stortinget. Komiteen består av representanter for de nordiske land, Europaparlamentet, Russland, USA og Canada. Også urbefolkningsgrupper fra Arktis deltar i samarbeidet.

Parlamentarisk Østersjøsamarbeid

Det parlamentariske Østersjøsamarbeidet arrangerer den årlige parlamentariske Østersjø-konferansen. For å forberede og følge opp konferansen er det etablert en fast parlamentarikerkomité. De nordiske parlamentene er representert i komiteen ved to representanter fra

Nordisk Råd. Fra norsk side argumenteres det for at alle de nasjonale parlamentene skal være representert i den faste parlamentarikerkomiteen.

Den parlamentariske østersjøkonferansen ble arrangert i Visby på Gotland i september 2008. Hovedtemaer på konferansen var energieffektivisering og klimaendringer. På konferansen ble det rapportert fra de to arbeidsgruppene som ble opprettet i 2007 for hhv. "Energi- og klimapolitikk" og "Arbeidsmarked og sosial velferd i østersjøregionen". Komiteene skal levere sin sluttrapport høsten 2009.

Vestnordisk samarbeid

Island, Færøyene og Grønland har siden 1985 hatt et parlamentarisk samarbeid i Vestnordisk Råd. Stortinget har siden 2003 hatt formalisert kontakt med rådet. Stortinget var representert på Vestnordisk Råds temakonferanse på Færøyene i juni 2008, der temaet var "Endret situasjon – redningssamarbeid i Nord-Atlanteren". Olav Gunnar Ballo deltok på rådets årsmøte og i august.

Hviterussland

Etter et norsk initiativ videreførte Nordisk Råd i samråd med Baltisk forsamling sine kontakter med parlamentet i Hviterussland og med partier som ikke er representert i parlamentet. Det ble holdt et forberedende møte i Minsk i februar og et seminar i Vilnius i mars om "Politikernes rolle i et samfunn i forandring". Hovedtemaene var klima, miljø og energieffektivitet. I tillegg til deltakerne fra Hviterussland deltok representanter fra alle de nordiske og baltiske land. Seminaret ble ledet av Dagfinn Høybråten. Nordisk Råds miljøutvalg hadde møter i Hviterussland i juni 2008. Formålet med møtevirksomheten er å påskynde en demokratisk utvikling i landet.

2050 – Valget er ditt

Stortingets nye pedagogiske opplegg for ungdomstrinnet, 2050 – Valget er ditt, ble åpnet 15. september 2008. Spillet starter med en visjon om år 2050. Elevene skal være med på å skape en god fremtid ved å prioritere mellom politiske tiltak innen miljø, helse/omsorg, sport/kultur, utdanning og utenriksforhold. De arbeider sammen i fem fiktive partier, og de må ta stilling til hvilke tiltak som må til for å skape et trygt, miljøvennlig og velfungerende samfunn. Gjennom prioriteringsspeillet lærer elevene at politikk handler om valg for fremtiden. (Se også Tall som taler.)

MiniTinget

Stortingets lærings- og opplevelsessenter er fortsatt populært, og 2008 var tilnærmet fulltegnet. Skolesaken er i ferd med å bli utdatert, og derfor vil det i 2009 bli laget en ny sak. Elevene kom fra 18 fylker (alle fylker unntatt Finnmark), men flest naturlig nok fra Oslo, Akershus, Østfold, Vestfold og Buskerud. Høsten 2006 vedtok Stortingets presidentskap en ordning med økonomisk støtte til skoleklasser/grupper i videregående skole som ønsker å besøke MiniTinget. (Se også Tall som taler.)

Barnas spørretime 2008

20. november ble Barnas spørretime arrangert på Stortinget for andre gang. Stortingets tverrpolitiske nettverk for barns rettigheter var arrangør, Redd

Barna var ansvarlig for tilrettelegging av medvirkning fra barn og unge, og Informasjonsseksjonen og Betjentseksjonen bistod med planlegging og praktisk gjennomføring. Lagtingssalen var fullsatt av barn mellom 11 og 18 år med ledsagere, pressefolk og representanter fra barnerettsgruppen i Stortinget og parlamentariske ledere. Det var strenge kjøreregler for pressen.

Spørretimen ble åpnet av stortingspresident Thorbjørn Jagland, og statsrådene Anniken Huitfeldt, Knut Storberget og Tora Aasland svarte på alle de 22 spørsmålene som ble stilt innenfor temaet vold mot barn. Spørretimen varte i tre timer, og barna følte at de ble hørt.

Kulturnatt 2008

For fjerde år på rad arrangerte Oslo kommune Kulturnatt. I 2008 var arrangementet fredag 26. september. Stortinget har vært med fra starten. Nytt denne gangen var to "spørretimer" med representanter fra Oslo-benken. Publikum var svært begeistret for denne sjansen til å møte politikere, og gav uttrykk for at de vel timelange spørretimene hadde vært både spennende og interessante. Spørretimen kom i tillegg til de vanlige besøksaktivitetene og utdeling av informasjonsmateriell. Den praktiske gjennomføringen av arrangement i Stortinget skjedde først og fremst ved et godt samarbeid mellom Betjentseksjonen, Sikkerhetsseksjonen og Informasjonsseksjonen. (Se Tall som taler for besøkstall og omvisningsgrupper.)

Til venstre: Elever i dyp konsentrasjon under spillet 2050 – Valget er ditt. Til høyre: Skoleklasse på besøk i MiniTinget.
Foto: Lars Henie Barstad.

Henrik Wergeland 200 år

Wergeland-jubileet ble markert av Stortinget med en nettutstilling laget av Stortingsarkivet. Utstillingen i bilder og tekst er konsentrert om tre saker som særlig knytter Henrik Wergeland til Stortinget. De tre sakene er hans engasjement for Grunnloven og feiringen av 17. mai, hans arbeid for å få fjernet den såkalte "jødeparagrafen" – en passus i Grunnloven § 2 som nektet jøder adgang til Norge, og en mindre kjent sak om å få ettergitt saksomkostninger i Praëm-saken.

Arne Ekelands "Frihetens søstre" lånt ut

I 2008 var det 100 år siden billedkunstneren Arne Ekeland ble født. Et av hans største og mest kjente malerier, "Frihetens søstre", henger i trappehallen i Stortinget. To institusjoner fikk låne dette maleriet til hver sin jubileumsutstilling i 2008: Henie Onstad Kunstsenter på Høvikodden i Bærum, og Galleri Festiviteten og Stallgården i Eidsvoll Verk. Til gjengjeld fikk Stortinget låne Arne Ekelands maleri "Appell" fra Akershus Fylkeskommune i hele utlånsperioden.

Bidrag til filmen om Max Manus

15. april 2008 ble stortingsbygningen satt tilbake i tid ved at det kom opp hakekorsflagg på taket og tysk

"Indlæg i Jødesagen, til Understøttelse for Forslaget om Ophævelse av Norges Grundlov §2, sidste Passus, Kristiania 1841."
Illustrasjon levert av Stortingsarkivet.

banner på fasaden. Slik bidro Stortinget til tidsbildet for opptakene til filmen om Max Manus. Da tyskerne tok stortingsbygningen i bruk 10. april 1940, ble det markert utvendig med hakekorsflagget på taket og banneret "Deutschland siegt an allen Fronten" på forsiden av bygget.

Brosjyrer og trykt informasjonsmateriell

Oppdatering av hovedbrosjyren ble påbegynt

Til venstre: Thorbjørn Jagland, Anniken Huitfeldt og Inga Marte Thorkildsen i Barnas spørretime på Stortinget. Foto: Lars Henie Barstad. Til høyre: Arne Ekeland (1908–1994) Frihetens søstre. Foto: Teigens fotoatelier.

senhøstes på bakgrunn av endringer i lovbehandlingen som skal tre i kraft 1. oktober 2009. Hovedbrosjyren foreligger nå på bokmål, nynorsk, samisk, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk.

Det ble laget en ny utgave av den større brosjyren Stortingets tilbud til skolene, som informerer elever og lærere om hva Stortinget tilbyr av materiell og tjenester.

I samarbeid med Avis i Skolen ble det i 2008 laget to nyhetskalendere (vår og høst) – idéhefter med samfunnsorienterte og aktuelle oppgaver. Dessuten ble arbeidet med valgviser til stortingsvalget 2009 påbegynt.

Arbeidstrening og praksis i Stortinget

Ordningen med studentstipendiater fra det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo fortsatte i Utredningsseksjonen. I 2008 hadde seksjonen også en hospitant gjennom en avtale med Riksrevisjonen.

To studenter fra bibliotekutdanningen ved HiO hadde fem ukers praksis i biblioteket vinter og vår. Stortingsbiblioteket hadde også en medarbeider fra Oslo kommunes "Arbeid med bistand".

En student fra bachelorstudiet i administrasjon og ledelse ved HiO gjennomførte i vårsesjonen 10 ukers praksisperiode i Økonomi- og administrasjonsseksjonen, Regnskapsseksjonen, Nordisk råds sekretariat og Informasjonsseksjonen.

Samarbeidet med Fontenehuset i Oslo om tiltaksplasser ble videreført i 2008. Fontenehuset er et klubbhus for mennesker med psykiske helseproblemer. Formålet er å bidra til at medlemmene kan komme tilbake i arbeid eller studier. I løpet av 2008 arbeidet fire av Fontenehusets medlemmer i Hustrykkeriet, Kafeteriasseksjonen og Husøkonomseksjonen.

Stortinget tok imot 16 skoleungdommer i deres utplasseringsuke. Ungdommene fikk plass i Stortingsbiblioteket, Informasjonsseksjonen, Sikkerhetsseksjonen, Betjentseksjonen og enkelte av partigruppenes sekretariater.

Før opptak til en av scenene i filmen om Max Manus. Foto: Lars Henie Barstad.

Innkjøpsstrategi for framtiden

Stortingets administrasjon engasjerte i 2008 konsultentselskapet PricewaterhouseCoopers (PwC) til å gjennomgå Stortingets samlede innkjøpsvirksomhet. Sluttrapporten fra PwC ble avgitt i desember 2008. Det ble besluttet å nedsette et eget prosjekt for å gjennomføre anbefalingene i rapporten. Målet med prosjektet er å gjøre Stortingets administrasjon til en foregangsvirksomhet når det gjelder å etterleve regelverket for offentlige anskaffelser og sørge for effektivt ressursbruk gjennom sikrere, enklere og bedre innkjøp. Prosjektet er planlagt å gå til 2010.

Sporing av innkjøp

24. september 2008 ble det innført et system for elektronisk sporing av faktura bakover til protokoll og kontrakt/bestilling. Systemet vil i stor grad lette arbeidet med attestasjon, anvisning og kontroll. Målet er å få 100 % sporing for alle innkjøp i 2009.

Risikostyring

I 2008 ble det gjennomført risikovurderinger i direktørens ledergruppe (stabsmøtet), Det konstitusjonelle kontor, Drifts- og serviceavdelingen, Forvaltningsavdelingen, Informasjons- og dokumentasjonsavdelingen samt Internasjonal avdeling. I tillegg er det gjennomført en egen risikovurdering for anskaffelsesprosessen. Risikovurderingene er en del av administrasjonens styringsverktøy.

Grønt storting

Stortingets administrasjon godkjente Stortingets miljøstrategi i januar 2008. Miljøstrategien følges opp som et ledd i den årlige budsjett- og planprosessen ved at alle budsjettansvarlige legger planer for aktiviteter foreslått i miljøstrategien. Stortinget vil avdekke på hvilke områder og i hvilken grad Stortingets virksomhet belaster miljøet. Det er derfor formulert en miljøerklæring og miljømål, og målbare indikatorer som viser om Stortingets administrasjon når miljømålene:

Miljøerklæring

Det skal tas miljøhensyn i alle deler av virksomheten. Dette skal bidra til en varig holdningsendring, miljøvennlig tankegang og atferd.

Miljømål

Det skal innføres miljøledelse basert på metodikken i allerede etablerte miljøstyringssystemer. Det skal arbeides for en kontinuerlig forbedring på miljøområdet. Dette oppnås gjennom å:

- Redusere total avfallsmengde og øke graden av kildesortering
- Foreta miljøbevisste innkjøp ved å velge miljøgunstige produkter og løsninger
- Redusere miljøbelastningen knyttet til transport
- Redusere miljøbelastningen knyttet til energibruk

For å oppnå dette motiveres alle ansatte til mindre miljøbelastende atferd. Samarbeidspartnere, leverandører og besøkende blir involvert i miljøarbeidet.

Oppfølging av målene via målbare indikatorer

For å måle utviklingen i miljøarbeidet er det etablert minst én indikator per mål. I 2008 ble det gjort målinger av følgende:

- Avfall
 - Total avfallsmengde
 - Mengde returpapp og papp
- Innkjøp
 - Antall nye leverandører som er miljøsertifiserte
- Transport
 - Utslipp av CO₂ i antall tonn for utenlandsreiser
 - Antall videokonferanser
- Energi
 - Energiforbruk per m² av total bygningsmasse (67 000 m²)

(Se Tall som taler for miljötall.)

Språkåret 2008

Språkåret 2008 hadde til hensikt å øke språkbevisstheten i Stortinget, og bød på følgende:

- Språkkåseri av forfatter og språkforsker Helene Uri
- Debatt mellom professor Finn-Erik Vinje, Lagtingets president Inge Lønning og Stortingets visepresident Carl I. Hagen om språket i Grunnloven
- Seminaret *Små og store ting fra Stortingets tekster* ledet av Anna Senje og Margrethe Kvarenes i språktjenesten for statsorganer (en del av Språkrådet)
- Foredraget *Saklighet: Politisk retorikk mellom forskning og forvaltning* av professor Anders Johansen

- Artikkelen *En vandring langs Memory Lane – et liv med stortingsord* av referentrevisor Mona Engh, publisert i internavisen Saker & Ting og på stortinget.no
- Språkspalte og Limerick-konkurranse i Saker & Ting

I tillegg startet arbeidet med å lage en språkhåndbok for Stortinget. Håndboken blir ferdig i 2009.

Helene Uri kåserer om språk. Foto: Yvonne Haugen

Interne kurs og seminarer

Se Tall som taler for detaljer omkring de faste kursene.

Matpakkeseminarer

Utredningsseksjonen arrangerte 9 såkalte matpakkeseminarer der forskere og andre ble invitert til å innlede om aktuelle temaer. Blant temaene i 2008 var Lisboa-traktaten, skandaler i norsk politikk, forholdet mellom politiske journalister og stortingsrepresentanter, valgkampen i USA, ulike synspunkter på Svalbard-traktaten og finanskrisen i USA.

“Perspektiv”

Utredningsseksjonens skriftserie Perspektiv kom med 7 utgivelser i 2008:

- Forbud mot kjøp av sex – Erfaringer fra Sverige og Finland
- Barnevern og EØS
- Energipolitikk og klima – velge vinnere eller sette avgifter?
- Om lobbying
- Svalbard-traktaten – ulike oppfatninger om traktatens anvendelsesområde
- Nasjonale parlamenters kontroll med europapolitikken
- Golden shares-dommene og deres innvirkning på Norge gjennom EØS-avtalen

Bespisning

Våren 2008 ble nytt elektronisk matbestillingssystem tatt i bruk. Stortingsrestauranten var stengt fra slutten av juni til slutten av september. Det ble i denne perioden foretatt enkelt vedlikeholdsarbeid på kjøkkenet, bygget ny garderobe for mannlige medarbeidere, montert nye fryserom, ny mineralvannskjøler og nytt lager. I tillegg ble det montert ny salatbar oppe i restauranten.

I løpet av 2008 hadde Stortingsrestauranten følgende temadager:

- tapasbord
- grønnsaksbord
- sildebord

I 2008 ble det inngått rammeavtaler for alle mat- og drikkevarer, nonfoodvarer, porselen og småutstyr, til produksjon, servering og salg av mat.

Kafeteriaene er mest besøkt mellom kl. 11.00 og 12.30. Det er roligere utover ettermiddagen og kvelden og svært få besøkende etter kl. 18.00. (Se Tall som taler for omsetningstall.)

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Stortingets administrasjon skal fremme et best mulig arbeidsmiljø. Det er etablert ordninger som skal bidra til at den enkeltes helse og sikkerhet ivaretas, herunder helse- og arbeidsmiljøundersøkelser i regi av bedriftshelsetjenesten. Alle seksjoner gjennomførte vernerunder tidlig i vårsesjonen. Det intranettbaserte HMS-systemet ble revidert i 2008, og det ble avholdt tre møter i arbeidsmiljøutvalget der aktuelle

arbeidsmiljøsaker ble diskutert. I januar ble det arrangert et internt tredagers verneombudskurs og i april et dagskurs i "HMS for ledere" og halvdagskurs i sykefraværsoppfølging for avdelingssjefer, seksjonsledere og gruppeledere.

Inkluderende arbeidsliv

Stortingets administrasjon har fra 2004 vært part i avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). Målsettingen er å redusere sykefraværet, tilsette flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne og å hindre tidlig pensjonering. For øvrig er analyser av sykefravær og utviklingen av fraværet et viktig redskap blant annet for å oppdage individuelle behov hos arbeidstakerne. I enkelte tilfeller involveres tilretteleggingsutvalget i det systematiske arbeidet med oppfølging av sykefravær. Det er utarbeidet rutiner som fastsetter hvordan slike saker skal behandles, hvem som er ansvarlig for hvilke tiltak, og hvordan resultatene skal følges opp.

Likestilling

Stortingets administrasjon har i samråd med organisasjonene lagt til grunn likestillingslovens bestemmelser og Hovedavtalen § 21 om likestilling. Ifølge personalreglementets tilsetningsregler skal det alltid innkalles til intervju minst én søker fra det kjønn som er underrepresentert innenfor den aktuelle stillingsgruppe/seksjon (§ 12). Dette er konsekvent gjennomført i 2008. Etter partenes syn har det hittil ikke vært behov for spesielle tiltak i lønnspolitikken for å oppnå likelønn mellom kjønnene. (Se Tall som taler for likestillingstall.)

Tilskudd, lønn og pensjon

Stortingsgruppenes regnskapsrapporter

BDO Noraudit Oslo DA ved partner og statsautorisert revisor Kjell Storeide er oppnevnt som ansvarlig revisor for revisjon av stortingsgruppene for regnskapsårene 2007 til 2010. Revisors oppdrag omfatter lovpålagt finansiell revisjon av regnskapet for hver partigruppe samt kontrolloppstillinger av registrerte og innberettede beløp for lønns- og trekkoppgaver. I tillegg utarbeides en sammenstilling

av regnskapsrapportene for stortingsgruppene bruk av tilskuddsmidler. Revisor skal også levere en særskilt erklæring om at midlene er anvendt i samsvar med forutsetningene i stortingsvedtaket. Rapportene for stortingsgruppene bruk av tilskudd blir lagt ut på www.stortinget.no

Stortingets lønnskommisjon

Stortinget har oppnevnt en lønnskommisjon som legger frem forslag for Stortinget til den årlige godtgjørelsen til stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer. I henhold til retningslinjene skal kommisjonens innstilling begrunnes. Stortinget vedtok de nye godtgjørelsene med virkning fra 1. oktober 2008 i overensstemmelse med kommisjonens innstilling. For perioden 1. juli 2008 til 30. juni 2012 er følgende oppnevnt som medlemmer av Stortingets lønnskommisjon: tidligere riksmeklingsmann Reidar Webster (leder), professor Fredrik Engelstad og advokat Inger Prebensen. Forvaltningsavdelingen ivaretar sekretærfunksjonen for lønnskommisjonen.

Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter

Pensjonsordningen administreres av et styre på fem medlemmer valgt av og blant stortingsrepresentantene for fire år om gangen. For stortingsperioden 2005–2009 består pensjonsstyret av Sigvald Oppebøen Hansen leder, Marianne Aasen, Øyvind Korsberg, Trond Helleland og Ågot Valle. Fra 2009 overføres ordningen til Statens Pensjonskasse.

Stortingspensjonene ble gransket

Presidentskapet besluttet i møte 4. september 2008 å nedsette et ekspertutvalg for å granske utbetaling av pensjoner etter 75-års regelen. Dette har sin bakgrunn i Riksrevisjonens rapport av 25. juni 2008 om mulige feilutbetalinger. Utvalget fikk i tillegg mandat til å gjennomgå den forståelsen og praktiseringen av loven som har vært lagt til grunn av Pensjonsstyret, samt de administrative rutinene som har vært fulgt ved behandlingen av sakene. Utvalget fikk følgende sammensetning:

- Asbjørn Kjønsdal, professor i sosialrett, UiO, utvalgets leder
- Bror Petter Gulden, studierektor ved BI, utvalgsmedlem
- Anne Käte Grøholt, direktør/ seksjonsleder, KLP,

utvalgsmedlem

- Helge Skogseth Berg, advokat i Lynx Advokatfirma, utvalgets sekretær

Rapport med forslag til oppfølging ble avgitt til Stortingets presidentskap 8. januar 2009.

Velferdstiltak

Idrett og trim

Siden januar 2007 har Elixia hatt hovedansvaret for fellestreningene i gymsalen. Etter en anbudsrunde forlenget Stortinget engasjementet med Elixia i to år fra høsten 2008. Treningstilbudet er variert og skulle nå dekke de fleste behov, noe tilbakemeldingene bekrefter. I tillegg til de 7 uketimen med Elixia var det tilbud om mensendieck og linedans. Gymsalen ble også flittig brukt til innebandy og fotball. Det ble satt i gang utbedring og utvidelse av trimrommet.

Golfgruppen arrangerte bl.a. sesongstart i Sverige, klubbmesterskap og simulatorspill på Sandaker. Alpingruppen arrangerte skihelg i Trysil i februar. Skigruppen arrangerte klubbmesterskap i langrenn, deltok i Nordisk Parlamentsmesterskap i Kuusamo og i Skarverennet. I forbindelse med Skiforeningens 125-årsjubileum ble Stortingets Holmenkollrenn arrangert sammen med Oslo bystyre, med festmiddag i Oslo Rådhus. Tidens første stortingsmesterskap i fotball og i innebandy ble gjennomført. Turgruppen

arrangerte tur på Hardangervidda. Idrettslaget arrangerte også swingkurs.

KultuS

Stortingets kunst- og kulturforening, KultuS, hadde 201 medlemmer per 31. desember 2008, både representanter og ansatte. Det ble avviklet en rekke arrangementer som foredrag, museumsbesøk, en kunstutstilling for Stortingets egne utøvere i tunnelgalleriet, sommeravslutning, tur til Fetsund lenser og lutefiskaften. Dessuten ble det formidlet billetter til en rekke teaterforestillinger.

Til venstre: Innebandy i gymsalen. Til høyre: Christin Torp fra Sikkerhetsseksjonen i aksjon i trimrommet. Foto: Anne Marit A. Bordewick.

Informasjons- og IKT-strategien 2004–2008

Arbeidet med Informasjons- og IKT-strategien for 2004–2008 ble avsluttet. Det ble oppnådd gode resultater i syv av de åtte handlingsområdene. Administrasjonen var godt fornøyd med strategiprojektene og fikk bekreftet at strategiarbeid som organiseres på tvers av organisasjonslinjer, gir gode resultater. Her følger en kort oppsummering av oppnådde resultater per handlingsområde.

Produsere, lagre, distribuere og gjenbruke lyd og bilde fra salen.

TV-produksjon av forhandlinger i stortingssalen og høringer, med direkte overføring av lyd og bilde til stortingets nettsted www.stortinget.no, startet tidlig i strategiperioden. Når løsningen blir ferdig, vil det være mulig å hente opp "live" forhandlinger og høringer helt tilbake til januar 2006. Det foreligger konkrete planer for utvidet produksjon og langtidslagring av sendingene.

Videreutvikle nettstedene

29. oktober 2008 ble www.stortinget.no lansert i en helt ny versjon. Nettstedet har fått ny design, og struktureringen av informasjonen er endret. Nesten alle tekster er skrevet på nytt, og søkemulighetene er utvidet. Nettstedet skal tilfredsstillende de profesjonelle brukerne, men det er også et viktig mål at "mannen i gata" skal ha nytte av det. Saksgangen fremstilles på en enklere måte enn tidligere, blant annet ved å illustrere hvor saken har vært, og hvor den skal. Det er også blitt enklere å finne de ulike sakene. Nye stortinget.no tilbyr blant annet:

- Forbedret presentasjon av saker og publikasjoner, og fullstendig sammenkobling av alle saker og dokumenter som hører sammen
- Tematisk inngang til alle saker
- Fylkessider med informasjon om saker som representantene innenfor de ulike fylkesbenkene arbeider med
- Mulighet for søk på hele nettstedet
- Nyskrevne sider på engelsk

Nettstedet er tilgjengelighetstestet og tilrettelagt for ulike behov så langt det har vært mulig. Store deler av tekstene er oversatt til nynorsk. Med lanseringen av det

nye nettstedet avsluttet Stortinget sitt lange samarbeid med Lovdata om drift av stortinget.no og publisering av dokumenter. Driften har IKT-seksjonen overtatt. Publisering av dokumenter har Referentseksjonen, Stortingssekretariatet og Ekspedisjonskontoret overtatt, og Stortinget mottar nå filer direkte fra trykkeriet for publisering på nettet. Nettredaksjonen har fått et nytt verktøy for vedlikehold og videreutvikling av nettstedet som gir mange spennende muligheter i tiden fremover.

Det er mulig å søke etter en sak på tema i stortinget.no. Alle saker som Stortinget behandler, blir kategorisert innenfor ett eller flere temaer. Det er 22 hovedtemaer med tilhørende undertemaer. Temaene er de samme som emneordene i det trykte registerbindet (9. del) til Stortingsforhandlinger. Stortingsarkivet, som lager registerbindet, har lagt om sine rutiner slik at alle dokumenter som innleder en sak, enten det er forslag fra Regjeringen eller fra stortingsrepresentanter, får ett eller flere temaer tildelt med det samme de oppstår. Temaene/emneordene er hentet fra Stortingets tesaurus som ble skapt på midten av 1980-tallet. Tesaurusen gjennomgår nå en omfattende revisjon.

I desember 2008 ble det også lansert en ny versjon av nettstedet for ungdom, www.tinget.no.

Designen er fornyet, og for første gang er alle faktatekster og menyene også på nynorsk. Tinget.no er nå på den samme tekniske plattformen som stortinget.no. Tinget.no ble lansert i en første utgave i 2005. Nettstedet inneholder informasjon om makt og demokrati og prøver å svare på disse tre spørsmålene:

- Hva gjør Stortinget?
- Hvordan arbeider Stortinget?
- Hvordan kan du delta?

Tinget.no inneholder også artikler om aktuelle tema, intervju med stortingsrepresentanter (som elevene blir oppfordret til å skrive selv), informasjon om MiniTinget og 2050 – Valget er ditt og en interaktiv ordbok. Lærerveiledningen har tips om hvordan nettstedet kan brukes. En stortingsquiz gir brukerne mulighet til å teste sine kunnskaper.

Tilrettelegge øvrig ekstern informasjonsvirksomhet overfor ulike målgrupper

Opplevelsessenteret MiniTinget ble åpnet høsten 2005, og et nytt interaktivt tilbud til ungdomsskoletrinnet, 2050 – Valget er ditt, ble

åpnet høsten 2008. Høsten 2006 ble det innført en økonomisk støtteordning for skoleelever ved besøk i MiniTinget. Kurs for kommunikatører i privat og offentlig virksomhet ble startet i 2006 som et årlig tilbud. Hovedbrosjyren om Stortinget kom ut på nynorsk og samisk i tillegg til bokmål, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk. Av nytt informasjonsmateriell i papirutgave ellers var Lettlest-brosjyren om Stortinget, ny brosjyre til skolene om det samlede tilbudet fra Stortinget, og en nyhetskalender i samarbeid med Avis i skolen. Det er startet kunstvandring i tillegg til de ordinære omvisningene, og Barnas spørretime ble introdusert som et samarbeidsprosjekt med Redd Barna og Stortingets nettverk for barns rettigheter.

Videreutvikle intranettet Løveporten

I strategiperioden er det innført egne komitéportaler tilpasset arbeidet i komiteene og en egen løsning med nyhetssøk. Videre utvikling av Løveporten ble overført til neste strategiperiode.

Utvikle og forbedre mobile løsninger

En ny løsning for mobilt kontor ble satt i drift allerede i 2005.

Anskaffe og revidere systemløsninger

En del eldre systemer er oppdatert og nye anskaffet. Det har vært satt i gang en planleggingsprosess i forbindelse med at det skjer konstitusjonelle endringer i behandlingen av lover. I tillegg har det vært gjennomført et forprosjekt i forbindelse med et planlagt innkjøp av nye systemløsninger i stortingssalen. Systemeiers ansvar ble definert og formidlet.

Tilrettelegge for daglig bruk av dokumentlager

Hovedmålsetningen var å innføre dokumentlager for partigruppene, komiteene og deler av administrasjonen. Dette skulle bidra til en enklere og mer effektiv bruk av dokumenthåndteringen i Stortinget. Status for handlingsområdet er at:

- nytt arkivsystem ble satt i produksjon august 2008
- ny løsning for Utredningsseksjonen ble tatt i bruk november 2008

- nytt dokumentstyrings- og dokumentlagersystem for partigruppene er utviklet

Arbeidet med dette handlingsområdet vil fortsette i ny strategiperiode.

Tilrettelegge for bedret dokumentproduksjon

Dette strategiområdet ble utsatt til ny strategiperiode til fordel for arbeidet i de andre handlingsområdene.

Konklusjon

Administrasjonen er godt fornøyd med gjennomføring av handlingsplanene som ble lagt i strategiprosessene. Endringer i framdrift er godt koordinert, og prioriteringene har vært forankret i hele organisasjonen.

Ny informasjons- og teknologistrategi 2009–2012

Arbeidet med ny strategi tok til i januar 2008 i form av en grundig behovsanalyse: Hva trenger politikerne, deres rådgivere og administrasjonen av støtte og hjelpemidler for at arbeidet innad i Stortinget og ut mot publikum skal bli lettere og få bedre kvalitet? På denne bakgrunn besluttet presidentskapet at tre hovedområder skulle prioriteres i perioden 2009–2012:

- Informasjonsflyt og saksbehandling i den parlamentariske prosessen
- Utadrettet informasjonsvirksomhet
- Administrative systemer og rutiner

Innenfor disse tre hovedområdene ble det definert åtte hovedmål:

- Støtte og forenkle den parlamentariske arbeidsprosessen
- Støtte og forenkle partigruppens arbeidsprosess
- Forbedre arbeidssituasjonen for hver enkelt representant
- Forenkle samarbeidet med regjeringen
- Formidle Stortingets politiske prosesser og resultater
- Styrke kunnskapen om Stortingets samfunnsrolle, virksomhet og funksjonsmåte
- Sikre og forbedre styringen av virksomheten
- Effektivisere og sikre administrative rutiner

Dette er langt på vei de samme hovedmålene som for arbeidet i forrige strategiperiode, men prioriteringene er annerledes. Mens det i forrige periode var den utadrettede informasjonsvirksomheten som hadde første prioritet, er det i neste periode arbeidet i og for den parlamentariske prosessen som skal ha størst oppmerksomhet. Dessuten er punktene om samarbeidet med regjeringen, styring av virksomheten og administrative rutiner prioritert høyere enn tidligere.

Ved utgangen av 2008 var organiseringen av arbeidet i prosjekter og delprosjekter på det nærmeste ferdig, og arbeidet med å legge konkrete handlingsplaner var satt i gang.

Digitalisering av arkivmateriale

Ett sett med trykte registerbind til Stortingsforhandlinger for årene 1821 til 1857 inneholder håndskrevne saksopplysninger om dokumenter som ligger i Stortingets historiske arkiv. De håndskrevne saksopplysningene ble laget av jurister engasjert av Stortinget, på begynnelsen av forrige århundre. Disse registrene, de såkalte "interfolierte registrene", har i over hundre år vært til uvurderlig nytte for arkivpersonalet i deres fremfinningsarbeid. Registrene er nå fotografert og digitalisert og vil bli gjort lettere tilgjengelig for forskere, studenter og andre historisk interesserte.

IKT utvikling

Det har vært mange prosjekter i løpet av året, blant annet utvikling av nye stortinget.no, Valhall 2008 (overgang til nye PC'er med Microsoft Vista og Office 2007) og anskaffelse av nytt daglig dokumentlager.

I forbindelse med Valhall 2008 ble utviklingsverktøyet for EPOS (elektronisk parlamentarisk oppfølgingssystem for Stortinget) og Storbud (system for behandling av statsbudsjettet) oppgradert. Det ble brukt mye ressurser på testing og omskriving av EPOS og Storbud på grunn av installering av ny versjon av Office-programmene.

Det ble utviklet nye prosedyrer i EPOS som leverer data til stortinget.no. Løveporten ble oppgradert til eWay 4.1. Utviklingsverktøyet Visual Studio 2008 og ny versjon av utviklingsverktøyet Team Foundation

Server ble tatt i bruk i 2008. Dette medførte at alle nett- og windows-applikasjoner ble konvertert til rammeverket .Net 3.5.

IKT drift

Det største prosjektet som ble gjennomført i 2008 var innføring av Windows Vista på alle arbeidsstasjoner. I forkant av prosjektet ble det inngått ny rammeavtale med Dell for levering av arbeidsstasjoner og skjermer. For ikke få for mye håndtering av utstyr på én gang, ble nye skjermer utplassert før selve utrulling av maskiner. Omtrent 700 skjermer ble byttet i løpet av våren. Det er også innført en ny løsning fra Microsoft som heter System Center Configuration Manager 2007. Dette systemet håndterer utrulling av operativsystemer og applikasjoner til klientene. For å minimere tiden for utrulling av de nye Vista-klientene ble noe av forarbeidet gjort på fabrikken til Dell. Det er nå utplassert ca. 800 nye maskiner med Vista.

Det ble laget en ny publiseringsløsning til stortinget.no. Hele nettløsningen ble flyttet fra eksterne verter til en egen løsning som Stortinget drifter selv. Det var mange utfordringer for å få til en god og sikker løsningsarkitektur som i tillegg skulle være enkel og oversiktlig å drifte. Etter mange møter med både interne og eksterne ressurspersoner ble resultatet en god og balansert løsning som både er driftsvennlig og har høy grad av sikkerhet.

Det siste prosjektet, som fortsetter i 2009, er den nye dokumentlagringsløsningen basert på Microsoft SharePoint. Det ble installert en ny redundant SharePoint-løsning med vårt nye SQL 2005-cluster som databaseserver og dokumentlager. Den gamle arkivløsningen ble byttet ut med ePhorte. Det ble satt opp en ny server, og dataene fra det gamle systemet ble konvertert og overført til ny løsning.

Sikkerhet og nettverk

Gruppen for sikkerhet og nettverk ble i 2008 utvidet med en person slik at kapasiteten er doblet. Arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalysen for IKT-området ble påbegynt i 2007, og sluttrapporten var ferdig før sommeren 2008. Arbeidet med å følge opp rapporten ble startet høsten 2008. I 2008 ble det lagt til rette for bedre sikring og kontroll av IKT infrastruktur, og Stortingets webserver ble flyttet til egne lokaler.

Postrom og servicesenter

Høsten 2008 åpnet Stortinget det nye servicesenteret i den sentrale delen av stortingsbygningens 1. etasje, et moderne, effektivt og publikumsvennlig anlegg. Det ble installert et høyteknologisk postboksanlegg med gruppepostsortering og lås som åpnes med brukernes adgangskort. Anlegget er dimensjonert for mer sentralisert postfordeling med store forbedringer i ergonomi og arbeidsforhold. Servicesenteret er lagt til Reisekontorets tidligere lokaler, og Reisekontoret er flyttet til 3. etasje i Tollbugaten 31. Innredningen er moderne og likevel tilpasset bygningens arkitektur.

Rehabiliteringsarbeider i kjellerstuen

Stortingsbygningen er fundamentert på alunskifer. Det er en bergart som over tid har uheldige egenskaper ved at den kan avgis radongass og kan svulle med stor kraft slik at bygninger løftes og bygningskonstruksjoner presses i stykker. Stortingsbygningen fra 1866 har de senere år blitt påført skader som følge av alunsvelling. På grunn av dette ble det igangsatt fundamenteringssikring av arealene i kjellerstuen. Fundamentene bærer gulvene i postrommet og servicesenteret, Historisk sal og lagtingssalen. Kjellerstuen vil også få ny infrastruktur med AV-teknisk utstyr, nytt ventilasjonssystem og ny innredning. Det tilhørende kjøkkenet skal moderniseres og få ny innredning. Arbeidene er omfattende og meget

kompliserte. Dette har forsinket fremdriften, og ferdigstillelsen er utsatt til sommeren 2009.

Bislettbekken

Det ble satt i gang et stort miljøtiltak i 2008 for å utnytte Oslo kommunes avløpsbekk "Bislettbekken", som renner under Stortingets garasjeanlegg. Avløpsvannet vil bli benyttet til kjøleproduksjon, noe som vil erstatte dagens bruk av store mengder rent drikkevann til dette formålet. Anlegget vil være i drift fra 2010.

Omdisponering av areal

Store deler av kjellerarealene i stortingsbygningen ble pusset opp i 2008. Sikkerhetsseksjonens produksjon av ID-kort er flyttet til nyoppussede arealer i underetasjen i tilbygget mot Akersgaten. Solariet er flyttet fra trimrommet til arealer i kjelleren under trimrommet, i tilknytning til garderobe og dusj. Disse flyttingene medfører at trimrommet kan utvides i løpet av 2009. Det er også tatt i bruk et nytt snekkerverksted.

Oppussing av kontorer

Det ble videreført ENØK-tiltak i 19 av kontorene i 1. og 2. etasje i mellomfløyen mot Karl Johans gate. Kontorene har blitt fullt oppusset, det er lagt nye

Til venstre: Fundamenteringssikring av arealene i kjellerstuen. Foto: Ståle Lønnkvist. Til høyre: Anita Santos og Astrid Paulsen i det nye servicesenteret. Foto: Lars Henie Barstad.

føringsveier for infrastruktur, nye møbler er satt inn og det er installert energibesparende system for lys og varme.

Stortingets kjøkkenarealer

Det ble laget nytt kjøle- og fryserom for kjøkkenet i stortingsbygningen, og det ble installert ny dusj og nytt toalett i forbindelse med kjøkkenets arealer i kjelleretasjen. Veggene i kjøkkenkorridoren er sandblåste og behandlet med ny diffusjonsåpen overflatebehandling.

Ny salatbar i stortingsrestauranten

I samarbeid med Riksantikvaren ble det etablert en ny og større salatbar i stortingsrestauranten for å ivareta internkontrollforskrifter (IK-mat) og øke kapasiteten for grønn matservering. Restaurantens kaffemaskiner ble skiftet samtidig.

Hustrykkeriet

Hustrykkeriets lokaler ble bygget om i 2008 for å gi plass til nytt utstyr. Operatørene fikk eget kontrollrom

for mottak av trykkeoppdrag, styring og planlegging av arbeidet på maskinene. Den nye stormaskinen som ble tatt i bruk i januar 2008, gjør det mulig å skille mellom registrering av antall to-sidig og antall en-sidig trykk. (Se også Tall som taler.)

Stortingets tjenesteboliger

Det ble i 2008 installert fiberoptisk løsning for digital-tv, internett og IP-telefoni i alle tjenesteboligene. I tillegg ble det installert nytt lås-system i de leilighetene som ikke ligger i våre egne heleide bygg. Nøkkeladministrasjonen til leilighetene ble i løpet av året overført til servicesenteret.

Syv bad ble modernisert og tre leiligheter ble malt. Ventilasjonsanlegget i Parkveien 17 ble rensset. I Hoffsvæien 47/49 er alle rørkoblingene gjennomgått. I eiendommen S. Syrsgate 1 er det lagt nytt belegg på garasjetaket.

Det ble også inngått nye avtaler om levering av vaktmestertjenester og interiørarkitekttjenester for bistand til innredning av eiendommen Maridalsveien 10, som Stortinget overtar i månedsskiftet juni/juli 2009.

*Festsalen/møterommet T-614 i sjette etasje i Tollbugaten 31 har fått nytt profesjonelt AV-teknisk utstyr med lys- og lydanlegg.
Foto: Ståle Lønnkvist.*

Parlamentariske tall

Parlamentariske tall sammenliknet med tidligere sesjoner

Behandlede saker (utvalgte sakstyper)	1998- 1999	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008
Dok. 8 (representantforslag)	69	77	155	123	136	100	111	78	106	141
Odelstingsmeldinger	0	2	0	3	0	0	0	2	1	0
Odelstingsproposisjoner	88	86	126	86	126	96	123	90	91	55
Stortingsmeldinger	51	39	49	40	45	57	53	23	39	36
Stortingsproposisjoner	106	96	108	81	91	85	87	83	106	75
Innstillinger fra komité og presidentskap	1998- 1999	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008
Budsjettinnstillinger	16	16	16	16	16	17	16	18	18	17
Innst. O. (lovsaker)	102	100	134	84	132	107	131	95	100	80
Innst. S.	255	270	354	275	293	278	220	242	286	321
Besvarte spørsmål og interpellasjoner	1998- 1999	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008
Skriftlige spørsmål	402	476	554	590	782	974	991	1243	1415	1607
Interpellasjoner	52	36	23	32	22	46	36	57	70	72
Muntlige spørsmål	232	188	194	170	156	131	115	103	124	127
Ordinære spørsmål	607	608	535	467	430	369	277	258	229	317
Redegjørelser fra regjeringen	1998- 1999	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008
Redegjørelser	19	16	17	15	8	6	10	14	6	10
Møter i Stortinget og avdelingene	1998- 1999	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008
Lagtinget	18	17	16	11	13	15	13	11	16	16
Odelstinget	38	38	46	38	41	43	43	35	43	41
Stortinget	111	97	104	104	103	102	97	91	100	104
Anmodningsvedtak *	1998- 1999	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008
Anmodningsvedtak	161	127	182	140	242	181	171	9	20	24

*Vedtak initiert i Stortinget.

Tid brukt i Stortinget, Odelstinget og Lagtinget

	1999-2000	2000-2001	2001-2002
Stortinget	449 timer 58 min.	463 timer 6 min.	404 timer 31 min.
Odelstinget	56 timer 52 min.	68 timer 15 min.	49 timer 30 min.
Lagtinget	4 timer 5 min.	4 timer 0 min.	2 timer 40 min.

	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Stortinget	400 timer 40 min.	399 timer 29 min.	345 timer 47 min.
Odelstinget	91 timer 57 min.	58 timer 59 min.	85 timer 52 min.
Lagtinget	2 timer 27 min.	1 time 28 min.	2 timer 1 min.

	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Stortinget	332 timer 50 min.	426 timer 47 min.	431 timer 29 min.
Odelstinget	34 timer 8 min.	60 timer 14 min.	63 timer 42 min
Lagtinget	1 time 39 min.	3 timer 0 min.	6 timer 56 min.

Referater

Det ble tatt stenografisk referat fra **åtte høringer** i 2007–2008 (syv i kontrollkomiteen, en i finanskomiteen).

Referater fra stortingsforhandlinger

Antall sider fra	2005–2006	2006–2007	2007–2008
Stortinget	3 000	3 851	4 070
Odelstinget	409	409	774
Lagtinget	25	41	71

Antall saker/høringer i komiteene og organisasjoner til høring i 2008

Komité	våren 2008		Høsten 2008		Totalt i 2008	
	Saker/høringer	Organisasjoner	Saker/høringer	Organisasjoner	Saker/høringer	Organisasjoner
Arbeids- og sosialkomiteen	3	26	2	24	5	50
Energi- og miljøkomiteen	2	11	1	42	3	53
Familie- og kulturkomiteen	9	55	8	94	17	149
Finanskomiteen	8	40	2	45	10	85
Forsvarskomiteen	2	24	2	32	4	56
Helse- og omsorgskomiteen	8	37	3	51	11	88
Justiskomiteen	2	9	2	26	4	35
Kirke-, utannings- og forskningskomiteen	5	40	1	15	6	55
Kommunal- og forvaltningskomiteen	3	38	4	38	7	76
Kontroll- og konstitusjonskomiteen	3	8	0	0	3	8
Næringskomiteen	9	24	3	30	12	54
Transport- og kommunikasjonskomiteen	7	27	6	51	13	78
Utenrikskomiteen	2	19	2	41	4	60
SUM	63	358	36	489	99	847

Besøk, omvisninger og henvendelser

Registrerte besøkende fordelt på Stortingets innganger

Innganger	Løvebakken	Komitéhuset	Stortingskvartalet	Garasjen	Totalt 2008	Totalt 2007
Antall besøkende	25 957	1 247	7 190	3 319	37 713	36 590

Omvisninger

Stortinget gav omvisninger for cirka **30 000 besøkende**. Tallet var omtrent det samme i 2007. Skoleelever fra 9.–10. klasse på ungdomstrinnet og fra 2.–3. trinn i videregående skole utgjorde hovedmengden av de besøkende. De fleste gruppene fra videregående skole ønsket og fikk treffe en eller flere stortingsrepresentanter.

Kunstvandringar

I alt **360 kunstinteresserte** har besøkt kunstvandringene i Stortinget. Det var 18 åpne kunstvandringar og forhåndsbestilte kunstvandringar.

Kulturnatten 2008

Det var **21** vanlige omvisningsgrupper i aksjon (syv av dem fikk omvisning på engelsk), **to** kunstvandringar og **en** demonstrasjon av lærings- og opplevelsessentrene, MiniTinget og 2050 – Valget er ditt. I alt var det cirka **700** besøkende.

MiniTinget

I 2008 ble det utviklet **237 spill med 5873 elever**. Elevene kom fra **18 fylker** (alle fylker unntatt Finnmark), men flest naturlig nok fra Oslo, Akershus, Østfold, Vestfold og Buskerud.

I 2008 fikk **22 klasser fra 7 fylker** reisestøtte på til sammen 445 456 kroner.

2050 – Valget er ditt

Høsten 2008 besøkte **60 grupper** det nye senteret.

Henvendelser til Informasjonshjørnet 2007 og 2008

Henvendelsesform	Telefon	E-postmottak	Skranke	Totalt
Antall henvendelser 2008	2 817	2 678	1 663	7 158
Antall henvendelser 2007	2 869	2 875	1 153	6 897

Henvendelser til Stortingets arkivtjenester

Henvendelser	2005 (antall)	2005 (%)	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)
Eksternt	738	70	659	71	568	69	738	72
Internt	318	30	270	29	251	31	284	28
Henvendelser totalt	1 056		929		819		1 022	

Henvendelsesform	2005 (antall)	2005 (%)	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)
Personlig oppmøte	182	17	229	25	207	26	291	28
Telefonhenvendelse	694	66	526	56	411	51	516	50
Skriftlig/e-post	180	17	174	19	187	23	215	21

Henvendelse vedrørende	2005 (antall)	2005 (%)	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)
Stortingsforhandlingene	557	53	456	49	403	49	475	46
Historisk arkiv/bilder	499	47	473	51	416	51	547	54

Dokumenter og dokumentinnsyn

Registrert	2005	2006	2007	2008
Saker	2 912	3 316	3 153	*
Innkomne dokumenter	9 549	9 411	10 254	9 410
Utgående dokumenter	3 710	4 069	4 575	3 939
Notater	1 849	1 833	1 719	1 586
Dokumenter totalt	15 108	15 313	16 548	14 935

Søknader om dokumentinnsyn	2005	2006	2007	2008
Innvilget	333	295	169	120
Avslått	2	3	1	19
Søknader totalt	335	298	170	139

* Antall saker er ikke med for 2008 fordi tallet ikke gir et riktig bilde. Ved overgang til nytt journalsystem ble allerede eksisterende saker opprettet på nytt i det nye systemet. I oktober 2008 ble journalføring av spørsmål til skriftlig besvarelse stoppet. Det er årsaken til at det er færre journalførte dokumenter i 2008.

Utlån, oppdrag og nyhetstjenester i Stortingsbiblioteket

Utlån	2005 (antall)	2005 (%)	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)
Interne lånere	5 272	80	5 265	79	5 527	84	5 840	84
Eksterne lånere	1 259	19	1 337	20	993	15	972	14
Andre bibliotek	87	1	76	1	74	1	122	2
Utlån totalt	6 618		6 678		6 594		6 934	

Referanseoppdrag	2005 (antall)	2005 (%)	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)
Interne oppdrag	553	70	577	74	409	68	386	66
Eksterne oppdrag	240	30	208	26	194	32	199	34
Referanseoppdrag totalt	793		785		603		585	

Oppdrag i Mediateket	2005 (antall)	2005 (%)	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)
Internt	989	79	785	85	774	92	796	99
For departementene og Statsministerens kontor	257	21	135	15	65	8	7	1
Oppdrag totalt	1246		920		839		803	

Nyhetsovervåkning	2005	2006	2007	2008
Antall leste avisartikler	30 500	36 500	36 300	35 000
Antall leste NTB-meldinger	39 000	42 000	52 000	68 800
Antall leste avisartikler i pdf-format *	-	-	21 500*	51 400

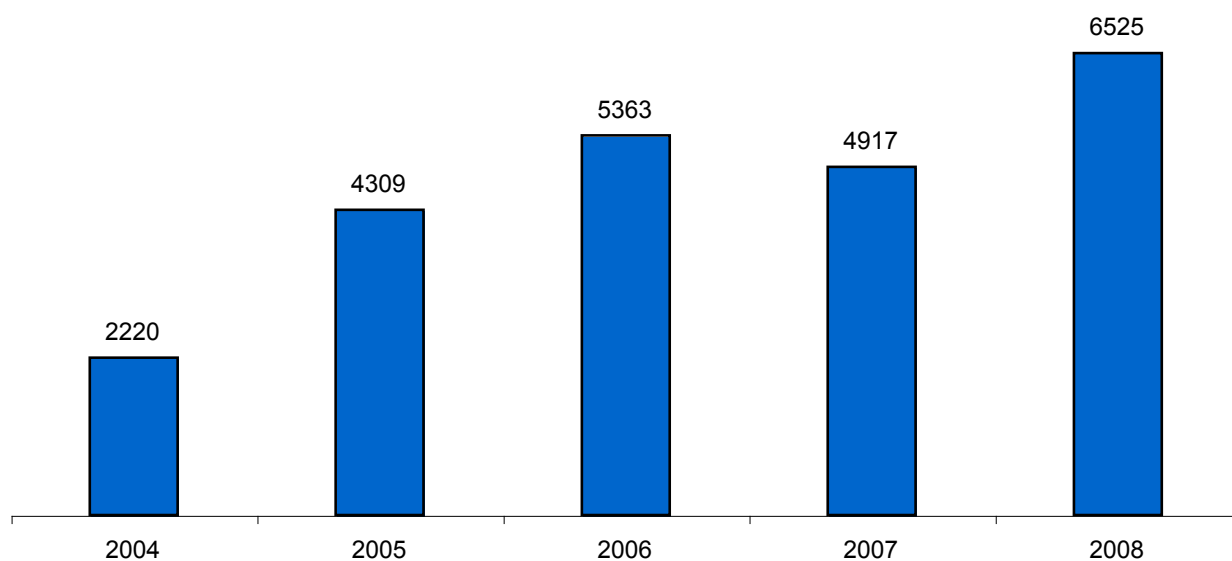
* Tilbudet startet i mai 2007

Utredningsoppdrag

Utredningsoppdrag	2005	2006	2007	2008
Antall behandlede oppdrag	338	422	407	462

De fleste oppdragene kommer fra stortingsrepresentanter og politiske rådgivere, men Utredningsseksjonen besvarer også forespørsler om norsk regelverk fra andre lands parlamenter.

Henvendelser til IKT brukerstøtte

Henvendelsene til brukerstøtte har naturlig nok satt nye rekorder i forbindelse med overgang til nye PCer med Microsoft Vista og Office 2007.

Henvendelser	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	2008	2007
Brukerstøtte	410	478	381	557	470	560	242	360	722	879	730	423	6212	4650
Hjemmevakt	7	10	9	11	13	10	0	6	10	39	25	11	151	168
Kveldsvakt	1	18	3	20	4	19	0	0	10	29	19	39	162	99
Brukerstøtte totalt	418	506	393	588	487	589	242	366	742	947	774	473	6525	4917
Tilpasset opplæring en-til-en	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	5	6	15	1

Henvendelser til brukerstøtte for mobilt kontor

Den eksterne brukerstøtten for mobilt kontor hadde **693 henvendelser** fra Stortinget i løpet av 2008. Gjennomsnittlig svartid var 41 sekunder, og 94 % av henvendelsene ble besvart innenfor avtalt servicenivå. I IKT-seksjonen ble det registrert **286 saker** om mobilt kontor i samme periode.

Henvendelser om reise

Berg-Hansen Reisebureaus 24-timersservice mottok **989 henvendelser** fra Stortinget i 2008. Her kan representantene bestille billetter utenom åpningstidene til reisekontoret i Stortinget.

Kurs for eksterne deltakere

Bibliotekarkurs

Seminar *Storting, bibliotek og offentlig informasjon* ble arrangert i oktober med **33 deltakere** fra forskjellige bibliotek og andre institusjoner i hele landet. Det faglige innholdet dreide seg om Stortinget og den politiske prosessen, saksgang og gjenfinning av publikasjoner. Seminarer bidrar til økt innsikt i Stortingets arbeid og er et meget populært kompetansetilbud. Det arrangeres i samarbeid med Høgskolen i Oslo.

Lærerkurs

I 2008 ble det holdt to kurs i stortingskunnskap for samfunnsfaglærere fra hele landet. På kurset 7.-9. april var det **32 deltakere**, og 17.-19. november var det **49 deltakere**. I tillegg ble det holdt en rekke kursopplegg og foredrag for offentlige etater, studenter og andre.

Bibliotekarstudenter

Stortingsbiblioteket tok imot **70 bibliotekarstudenter** fra Høgskolen i Oslo til omvisning i Stortinget og biblioteket. Dette er et ledd i undervisningen om offentlige institusjoner og publikasjoner.

Interne kurs

Språkkurs

I alt 35 representanter benyttet seg av tilbudet om én-til-én undervisning i engelsk, tysk, fransk eller spansk i løpet av året. Det ble gjennomført et internt tredagers skreddersydd engelskkurs for 2 representanter i januar. I sommerferieperioden deltok 4 representanter på individuelle språkkurs i England, Frankrike og Spania. I tillegg ble det arrangert et engelsk gruppekurs i York med 5 deltakere, gruppekurs i Edinburgh med 8 deltakere og et gruppekurs i Berlin med 8 deltakere. De faste interne språkkursene for ansatte, med to undervisningstimer pr. uke, hadde i alt ca. 36 deltakere. I løpet av året ble det arrangert skreddersydde engelskkurs for omvisergruppen, husøkonomene og presidentskapets forværelse. I september ble det arrangert to todagers gruppekurs i fransk med 7 og 3 deltakere. Et todagers nynorsk kurs i mai hadde 20 deltakere.

IKT-kurs i 2008 fordelt på måned

Kurs	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	2008	2007
Kursdeltakere	0	13	15	9	52	13	0	0	227	320	89	14	752	76
Kursdager tilbudt*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	28
Kursdager avholdt*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	11
Kursdager Valhall	0	3	3	3	8	2	0	0	30	39	15	0	103	0
Tilpassede kurs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Kursdager totalt	0	3	3	3	8	2	0	0	30	39	17	2	107	25

*Gjelder ikke Valhall-kurs (Vista/Office)

I 2008 ble det gjennomført få ordinære kurs. Derimot var **639 kursdeltakere** på innføringskurs i Office 2007 og Vista. Det ble også holdt auditoriekurs for de store seksjonene Husøkonomseksjonen, Sikkerhetsseksjonen og Betjentseksjonen.

Seminar om pensjonsordningene i Norge

I september var det **50 deltakere** på et dagsseminar om pensjonsordningene i Norge.

Introduksjonsdagen

Den årlige introduksjonsdagen for nytilsatte ble arrangert i september, med **30 deltakere** fra administrasjonen og partigruppene.

Andre tall

Antall markeringer på Eidsvolls plass i 2008 sammenlignet med 2007

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	2008	2007
Antall markeringer på Eidsvolls plass	25	23	22	19	24	28	4	13	27	28	22	21	256	215

Kopiering på Hustrykkeriets maskiner og alle andre kopimaskiner i huset

Trykking	2005	2006	2007	2008
Antall kopier	12 517 176	9 645 640	11 450 960	*11 289 484
Fargekopier	272 211	575 697	449 392	479 907

*Den lille reduksjonen fra 2007 er hentet inn på maskiner som er utplassert i huset.

Den nye stormaskinen som ble tatt i bruk i januar 2008, gjør det mulig å skille mellom registrering av antall to-sidig og antall en-sidig trykk. Av et volum på 4 851 134 ark var 58 prosent med to-sidig trykk, dvs. at det er kjørt 17 paller papir (10,8 tonn papir) med trykk på bare én side.

Brukere av mobilt kontor

	IBM T43	IBM X41	IBM T61	IBM X61	Totalt
Representanter	107	60		2	169
Rådgivere	94	34		4	132
Komitesekretærer	12	1			13
Administrasjonen	19	2	14	5	40
Totalt	232	97	14	11	354

Det var ved årsskiftet **354 brukere** av mobile kontor. I 2008 ble det tatt i bruk to nye PC-modeller, X61 og T61. Dette er oppfølgere til de opprinnelig utvalgte modellene, T43 og X41, som det ikke er flere igjen av.

Miljømålinger

Indikatorer		2006	2007	2008
Avfall	Total avfallsmengde i kg	325 712	328 133	331 497
	Mengde returpapir og papp i kg	190 000*	183 400	180 855
Innkjøp	Antall nye leverandører som er miljøsertifiserte			37
Transport	Utslipp av CO ₂ i antall tonn ved utenlandsreiser**			851,8
	Antall videokonferanser		6	3
Energi	Energiforbruk per kvm av total bygningsmasse***	194 kWh	192 kWh	187 kWh

*Mengden returpapir/papp er endret i forhold til årsrapporten for 2006 på grunn av nye tall fra tjenesteleverandøren.

** I 2008 ble det etablert rutiner for betaling av klimagasskvoter.

*** Leverandøren har fra 2008 garantert kjøp av fornybar produsert strøm gjennom egen avtale.

Papirforbruk

Hustrykkeriet kjøpte inn **78 paller** papir à 120 000 ark, dvs. **9 600 000 ark**, i alt **49 tonn**, som er en økning på 2 tonn fra 2007. Økningen ligger i mer bruk av lokale skrivere, som administreres av IKT-seksjonen. Her ligger det en innsparingsmulighet gjennom mer bruk av to-sidige utskrifter.

Biltjenesten

Biltjenesten hadde i 2008 totalt **726 oppdrag**. Av disse var det 19 oppdrag på lørdager, og 14 oppdrag på søn- og helligdager. Oppdragene er fordelt på de fleste av døgnetts timer. De aller fleste oppdragene innebærer både tur og retur.

Omsetning i serveringsenhetene

Dagsgjennomsnitt	Komitehuset		Stortingets kafeteria		Stortingskvartalet	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Gjester	73	91	564	668	448	398
Omsetning	1107	15 621	12 200	14 500	7610	8 387
Varmlunsj			117	115	55	56
Middag			71	82	68	36
Omsetning totalt						
Kasse i kafeteria	160 000	240 000	2 836 832	2 558 884	1 339 359	2 042 892
Møte/arrangement			1 426 685	1 330 633	697 279	823 613
Automater			120 064	70 000	50 727	62 286

Omsetning av utvalgte varer i Servicesenteret

	2006	2007	2008
Frimerker	156 184	169 304	131 415
Reisekort	553 575	552 596	440 948
Kort/konvolutter	30 259	22 925	27 264
Profil/gaveartikler	100 282	142 245	154 930
Billetter	125 170	147 398	99 695
Pakker	19 965	21 402	11 285

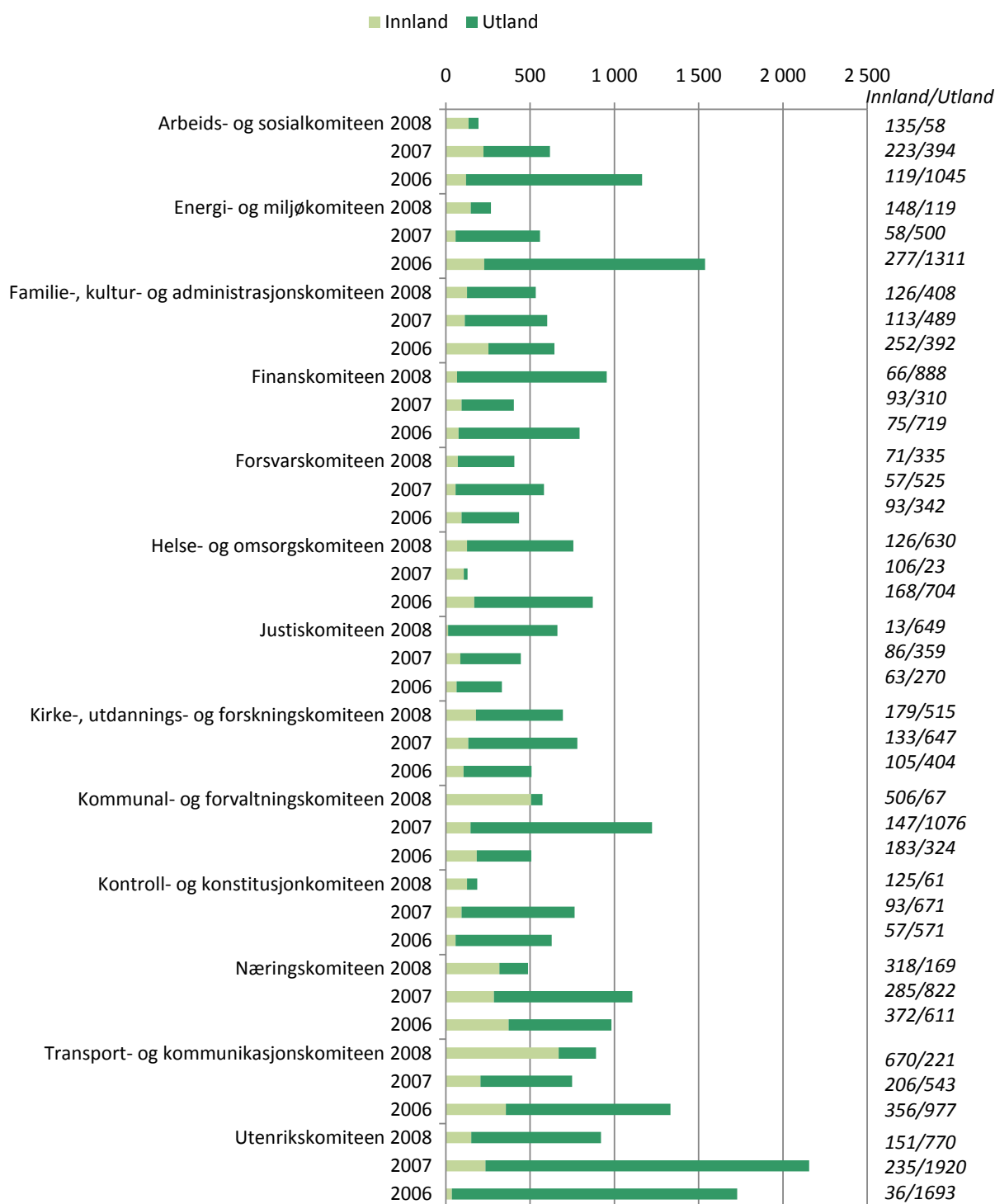
Reiser og kostnader i 2008, fordelt på innland og utland

Beskrivelse	Innenlands	Utenlands	Totalt
Omsetning flybilletter u/skatt	13 804 925	10 180 841	23 985 766
Omsetning flybilletter m/skatt	14 893 558	11 300 376	26 193 934
Antall reiser	6 730	2 125	8 855
Flybesparelse i forhold til dyreste fullpris	18 %	75 %	
Flybesparelse i kroner	2 608 883	14 925 279	17 534 162

Reisevirksomhet

Av alle reisene i 2008 var **98% billettløse**. 9% bestilte billetter selv online via Løveporten. Stortinget har betalt klimakvote på kr. 114 893.

Kostnadsoversikt over komitéreiser i inn- og utland i 2006-2008

Stortingets leiligheter

Stortingets boligmasse besto per 31. desember 2008 av **138 leiligheter** (tjenesteboliger).

Stortingets boligmasse i 2008 fordelt på størrelse

Leiligheter	Ettroms	Toroms	Treroms	Fireroms	Femroms	Totalt
Antall	7	93	27	10	1	138

Humankapital i administrasjonen

Sykefravær

I 2008 var sykefraværet **5,5%** (mot 5,3% i 2007).

Ansettelsestid

Gjennomsnittlig ansettelsestid er **12,97** år (mot 12,04 år i 2007).

Alder

Gjennomsnittsalder i 2008 var **48 år**, samme som i 2007.

Avgangsalder

Gjennomsnittlig avgangsalder i 2008 var **66 år**, samme som i 2007.

Tilsetninger i Stortingets administrasjon i 2008

Tilsetninger	Intern rekruttering	Ekstern rekruttering	Totalt
Antall	14	24	38

Fratredelser i Stortingets administrasjon i 2008

Fratredelser	Alderspensjon	AFP	Uførepensjon	Annet	Totalt
Antall	4	2	3	7	16

Deltidsansatte i 2008, fordelt på kjønn

Type deltid (Stilling)	Kvinner	Menn	Totalt
AFP 40 %	5	0	5
Omsorg (60–90 %)	4	1	5
Uføre (30–80 %)	6	1	7
Fast deltid (50–90 %)	10	3	13
Annen type (60–90 %)	2	0	2
Deltidsansatte totalt	27 (84 %)	5 (16 %)	32

Alderssammensetning i 2008, fordelt på kjønn

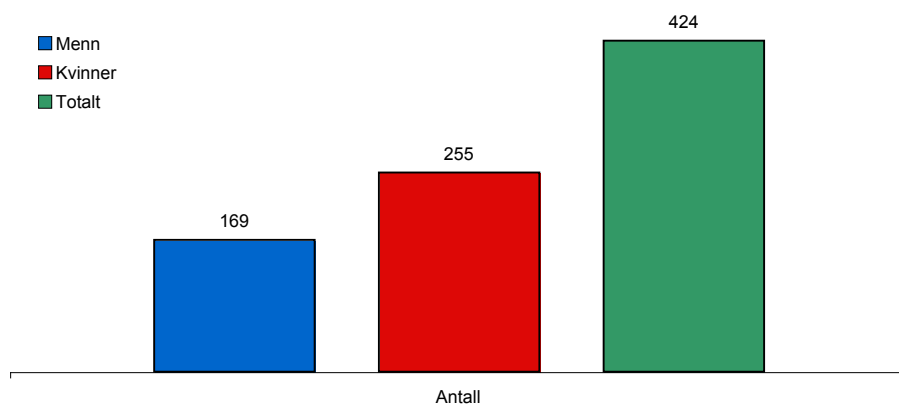
Alder	Kvinner	Menn	Totalt
Gjennomsnittsalder	50	46	48

Stillingsgrupper i 2008, fordelt på kjønn

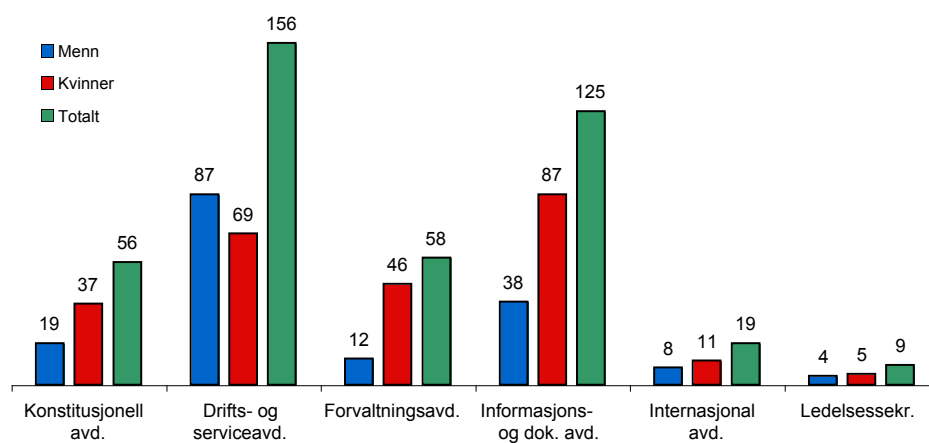
Stillingsgrupper		Kvinner (antall)	Kvinner (%)	Menn (antall)	Menn (%)	Totalt
Ledere	Ledere totalt	9	31	20	69	29
	Dir./ass.dir.	0	0	2	100	2
	Avd.sjefer	2	50	2	50	4
	Seksjonsledere	7	30	16	70	23
Rådgivere/spesial-/seniorrådgivere		27	54	23	46	50
Senior- og førstekonsulenter		67	75	22	25	89
Andre stillingsgrupper		143	63	84	37	227
Bemanning totalt		255	60	169	40	424

Likestillingstall

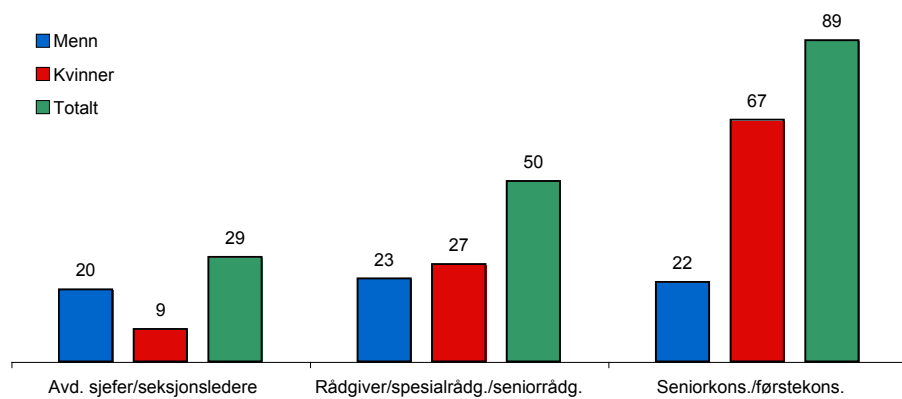
Kjønnsfordeling totalt

Kjønnsfordeling avdeling

Kjønnsfordeling stillingskategori

Godtgjørelser og pensjoner til representantene

Fra 1. oktober 2008 var stortingsrepresentantenes årlige faste godtgjørelse **694 500 kroner**. Stortingspresidentens godtgjørelse var **1 266 000 kroner/år**.

Tilleggs godtgjørelse i tillegg til ordinær godtgjørelse

Alle representanter får i tillegg en daggodtgjørelse hele året unntatt for juli måned.

- For representanter som har sin faste bolig i Oslo (det vil si de som bor mindre enn 40 km fra Stortinget), var satsen **75 kroner/dag**.
- For representanter med fast bopel mer enn 40 km fra Stortinget, var satsen **169 kroner/dag**.

Alderspensjon

Alderspensjon med full opptjening (12 års funksjonstid) utgjorde fra 1. oktober 2008 **458 370 kroner/år**.

Pensjonsstyrets behandlinger

Per 31.12.2008 var det **357 personer** som mottok pensjonsytelser fra ordningen. Tallene omfatter alderspensjon, ventegodtgjørelse, etterlattepensjon (enke, enkemenn, barn) og uførepensjon. Det ble utgiftsført **58 mill. kroner** i pensjonsutbetalinger i 2008.

Støtte til de parlamentariske gruppene i Stortinget – gruppetilskuddet

Til blant annet å lønne politiske rådgivere og sekretærer bevilger Stortinget et årlig tilskudd til gruppene. Fra 1. januar 2008 var grunntilskuddet per gruppe **1 979 551 kroner/år**, pluss **626 809 kroner/år** per representant. Grupper i opposisjon fikk i tillegg et opposisjonstilskudd på **1 844 252 kroner per gruppe**.

Driftsutgifter 2008

Poster	Budsjett 2008 inkl. overføringer	Regnskap 2008	Avvik regnskap/ budsjett	%-økning regnskap/ budsjett
Stillinger	167 070 000	183 557 777	(16 487 777)	(9,87)
Ekstrahjelp	3 345 000	3 914 331	(569 331)	(17,02)
Oppgavepliktige ytelser	(20 770 000)	(21 062 055)	292 055	(1,41)
Trygder og pensjoner	102 998 000	97 233 255	5 764 745	5,60
Godtgjørelser til Stortingsrepresentanter	136 740 000	146 207 061	(9 467 061)	(6,92)
Ufordelt - lønn	21 117 000		21 117 000	
Sum lønn og godtgjørelser	410 500 000	409 850 369	649 631	0,16
Maskiner, inventar, utstyr	12 390 000	12 032 724	357 276	2,88
Forbruksmateriell	32 825 000	26 100 438	6 724 562	20,49
Reiseutgifter m.m.	46 159 000	38 689 740	7 469 260	16,18
Kontortjenester	40 320 000	33 602 421	6 717 579	16,66
Konsulenttjenester	23 675 000	27 567 481	(3 892 481)	(16,44)
Norske og internasjonale delegasjoner	20 165 000	19 974 538	190 462	0,94
Vedlikeh./drift maskiner og transportmidler	467 000	314 156	152 844	32,73
Vedlikehold bygg og anlegg	21 540 000	19 920 959	1 619 041	7,52
Bygningers drift, lokalleie	54 770 000	51 489 851	3 280 149	5,99
Ufordelt - varer og tjenester	4 649 000		4 649 000	
Sum varer og tjenester	256 960 000	229 692 308	27 267 692	10,61
Sum driftsutgifter	667 460 000	639 542 677	27 917 323	4,18

Alfabetisk oversikt over Tall som taler

Alder	31
Alderssammensetning, fordelt på kjønn.....	31
Ansettelsestid	31
Avgangsalder.....	31
Besøk, omvisninger og henvendelser	24
Besøkende, registreringer fordelt på innganger.....	24
Bibliotekarkurs	27
Bibliotekarstudenter.....	27
Biltjenesten.....	29
Boligmassen, fordelt på størrelse	31
Deltidsansatte, fordelt på kjønn.....	31
Eidsvolls plass, markeringer	28
Fratredelser i Stortingets administrasjon.....	31
Godtgjørelser og pensjoner	33
Gruppetilskudd, støtte til de parlamentariske gruppene i Stortinget.....	33
Humankapital	31
Høringer	24
IKT-brukerstøtte, henvendelser.....	26
Informasjonshjørnet, henvendelser	25
Introduksjonsdagen.....	28
Komitèreiser, kostnadsoversikt	30
Kopiering på Hustrykkeriets maskiner og alle andre kopimaskiner i huset.....	28
Kulturnatten	25
Kunstvandringer	25
Kurs, bibliotekarkurs.....	27
Kurs, eksterne deltakere	27
Kurs, IKT	27
Kurs, interne.....	27
Kurs, lærerkurs.....	27
Kurs, språkkurs	27
Leiligheter	30
Likestillingstall, grafiske fremstillinger	32
Lærerkurs	27
Mediateket, oppdrag	26
Miljømålinger.....	28
MiniTinget.....	25
Mobilt kontor, brukere.....	28
Mobilt kontor, brukerstøtte.....	27
Omvisninger.....	24
Papirforbruk	29
Pensjonsstyret	33
Praksisstudenter (Se kap. Arbeidstrening og praksis i Stortinget. s. 13)	
Referater	24
Regnskap, driftsutgifter	33
Reisekontoret, henvendelser.....	27
Reisevirksomhet.....	29
Serveringsenhetene, omsetning.....	29
Servicesenteret, omsetning av utvalgte varer	29
Språkkurs.....	27
Stillinger, fordelt på kjønn	31
Stortingsarkivet, dokumenter og innsyn.....	25
Stortingsarkivet, henvendelser.....	25
Stortingsbiblioteket, utlån oppdrag og nyhetstjenester.....	26
Sykefravær	31
Tilsetninger i Stortingets administrasjon.....	31
Utplasseringsuke (Se kap. Arbeidstrening og praksis i Stortinget. s. 13)	
Utredning, oppdrag.....	26
2050–Valget er ditt.....	25

Organisasjonskart med antall ansatte per seksjon

